РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ, ВЕРИФИКАЦИЈУ
И КОНТРОЛУ ТАЧНОСТИ
И АЖУРИРАЊА БИРАЧКОГ СПИСКА
30 Број: 06-96/26
21. август 2026. године
Београд

ЗАПИСНИК
СЕДМЕ СЕДНИЦЕ КОМИСИЈЕ ЗА РЕВИЗИЈУ, ВЕРИФИКАЦИЈУ И КОНТРОЛУ ТАЧНОСТИ И АЖУРИРАЊА БИРАЧКОГ СПИСКА, ОДРЖАНЕ 9. ЈУЛА 2026. ГОДИНЕ

Седница је почела у 11,15 часова, у седишту Комисије.

Седницу је на основу члана 17. ст. 3. Пословника Комисије, сазвала председник Комисије Бојана Вранеш, која је и председавала седници.

Седници је председавала Бојана Вранеш, председник Комисије, а присуствовали су чланови Комисије: Срђан Смиљанић, Младен Младеновић, Владимир Пудар, Небојша Спасојевић, Огњен Рашуо, Ана Гођевац, Емилија Орестијевић и Вујо Илић као и: Владимир Димитријевић, заменик присутног члана Срђана Смиљанића, Зоран Милитаров, заменик присутног члана Младена Младеновића, Никола Радоњић, заменик присутног члана Владимира Пудара, Зоран Диздаревић, заменик председника Комисије Бојане Вранеш, Марко Димић, заменик присутног члана Ане Гођевац, Здравко Јанковић, заменик присутног члана Огњена Рашуа, и Владимир Ерцег, заменик присутног члана Вуја Илића.

Седници није присуствовао члан Комисије Горан Вујичић, а нису присуствовали ни заменици чланова Комисије: Дејан Стевановић, заменик присутног члана Небојше Спасојевића и Иво Чоловић, заменик присутног члана Емилије Орестијевић.

Седници су присуствовали и Сара Качаревић, представник Министарства државне управе и локалне самоуправе, као и Јован Стојић, представник Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података од личности.

Председник Комисије је на самом почетку обавестила присутне да на седници Комисије по први пут присуствује и представник Министарства унутрашњих послова господин Дејан Луковић, генерал полиције, помоћник директора полиције.

Пре преласка на утврђивање дневног реда, председник Комисије је ставила на гласање усвајање Записника Пете седнице Комисије.

Комисија је једногласно, са 9 гласова „за“, усвојила Записник Пете седнице Комисије.

На предлог председавајућег, Комисија је једногласно, са 9 гласова „за“, утврдила следећи

Дневни ред

- Усвајање Записника Пете седнице Комисије,

1. Иницирање посета јединицама локалне самоуправе у којима су одржани локални избори 29. марта 2026. године, ради спровођења ограничених поступака ревизије делова Јединственог бирачког списка за подручја тих јединица локалне самоуправе;
2. Разматрање предлога дописа за Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство унутрашњих послова и Републички геодетски завод које су доставили Емилија Орестијевић и Владимир Ерцег;
3. Разматрање предлога једнообразног службеног потписа у електронској пошти чланова и заменика чланова Комисије;
4. Разматрање решења за заједнички активни преглед статуса дописа које Комисија упућује државним органима, организацијама и другим имаоцима јавних овлашћења;
5. Разматрање извештај известилаца Радне групе за јавност рада, примедбе грађана и теренске контроле у вези са пристиглим примедбама грађана и
6. Размена информација о току поступка ревизије Јединственог бирачког списка.

Прва тачка дневног реда

У оквиру прве тачке дневног реда, члан Комисије Вујо Илић је образложио свој предлог за разматрање под називом „Оперативни план за ванредне поступке од значаја за одржавање локалних избора“ уз напомену председника Комисије да је свима достављена и службена белешка у којој се ближе образлаже процес формирања узорка, као и поступци анализе и прикупљања података приликом посета јединици локалне самоуправе. Након што је укратко образложена операционализација изнетог плана, те није било даље дискусије, председник комисије је констатовала да су се сви сложили са планом и предложила да се о иницирању посета локалним самоуправама чланови Комисије накнадно изјасне.

Друга тачка дневног реда

У оквиру друге тачке дневног реда, водила се дискусија око предложених укупно пет дописа према државним органима (МДУЛС, МУП, РГЗ) које су доставили Емилија Орестијевић и Владимир Ерцег. Исти дописи су настали у раду Радне групе за правно-процесна питања на теме које се тичу ажурирања адресних података између релевантних евиденција, пасивизирања адреса пребивалишта и одјава пребивалишта, а све у светлу промена статуса бирача у ЈБС. Учесници у дискусији су се сложили да су ови дописи по својој садржини конципирани тако да се њима захтевају одговори на досада уочене нејасноће и проблемске ситуације по питању кретања промена података о бирачима кроз различите евиденције државних органа, односно њихових упаривања и ажурирања.

У дискусији су учествовали: Срђан Смиљанић, Марко Димић, Зоран Милитаров, Младен Младеновић, Небојша Спасојевић и Ана Гођевац.

Пошто је исцрпљена расправа по другој тачки дневног реда, председник Комисије је констатовала да су сви чланови Комисије сагласни са садржином ових дописа и замолила Стручну службу Комисије да исте дописе упути.

Трећа тачка дневног реда

У оквиру треће тачке дневног реда, председник Радне групе за јавност рада Комисије Емилија Орестијевић је кратко изложила да се постигао договор око изгледа једнообразног службеног потписа у електронској пошти чланова и заменика чланова Комисије, те да је усвојен заправо други предлог облика потписа. Председник Комисије је усмерила рад на следећу тачку дневног реда, јер се о овој постигла сагласност свих чланова, а назначила је да ће се гласање по овој тачки обавити касније, на крају седнице.

Четврта тачка дневног реда

У оквиру четврте тачке дневног реда, председник Комисије је замолила Владимира Ерцега да изложи своје виђење решења за заједнички активни преглед статуса дописа које Комисија упућује државним органима, организацијама и другим имаоцима јавних овлашћења. Ово је, како је наведено, једна техничка ствар у виду информатичког помагала- ексел табеле, која је направљена на основу података који су унети у Стручној служби Комисије о досадашњој комуникацији Комисије са имаоцима јавних овлашћења.

Пета тачка дневног реда

У оквиру пете тачке дневног реда, председник Комисије је замолила известиоце по примедбама грађана да изложе своја виђења решења која су дефинисали на Радној групи за јавност рада Комисије. Након што су Емилија Орестијевић и Владимир Димитријевић изнели запажања о примедбама на којима су радили као известиоци, Небојша Спасојевић је изнео сугестије у погледу рада Комисије по примедбама бирача, а тичу се усмеравања анализе рада других државних органа и формулисања одговора бирачима у складу са званично утврђеним чињеницама, а не на основу претпоставки и појединим закључцима чланова Комисије. Пошто даље дискусије није било, прешло се на шесту тачу дневног реда.

Шеста тачка дневног реда

У оквиру размене информација о току поступка ревизије јединственог бирачког списка, председница Комисије је замолила чланове и заменике чланова Комисије који су били активно укључени у комуникацију са Канцеларијом за ИТ и електронску управу и истим поводом учествовали на састанцима под покровитељством председнице Народне скупштине, да укратко изложе Комисији садржину тих састанака. Предмет дискусије су биле теме везане за учињене помаке у комуникацији са Канцеларијом за ИТ и електронску управу, где је договорена је израда једног посебног информационог окружења у коме ће се укрштати подаци између података из бирачког списка и података из изворних евиденција које су у надлежности Министарства унутрашњих послова и Министарства државне управе и локалне самоуправе. Такође, изнето је да је почев од 6. јула 2026. године омогућен приступ новој функционалности унутар модула Јединствени бирачки списак, односно да сада сваки члан Комисије може да преузме резултате претраге Јединственог бирачког списка у Ексел фајлу, што омогућава преузимање у Екселу свих података о бирачима из бирачког списка. Исто тако, омогућена је и друга функционалност у виду могућности преузимања пописа аката са решењима о променама у бирачком списку, уз опцију у модулу ЈБС за одабир општине, локалне самоуправе и одређивање временског опсега,

као и генерисање Ексел фајла у коме ће бити пописани сви акти о променама статуса бирача за тај период. Паралелно са овим појавила се и потешкоћа око обраде велике количине података до које ће се доћи коришћењем нових функционалности, с обзиром на ниво заштите рачунара на којима се обавља рад чланова и заменика чланова Комисије. Информатичко решење постоји, само је ради потпуне имплементације потребно да се прибави сагласност МДУЛС да се генерисани Ексел фајлови похране на сервер Народне скупштине.

У дискусији су учествовали: Владимир Ерцег, Небојша Спасојевић, Владимир Димитријевић, Ана Гођевац и Вујо Илић.

Након што је исцрпљена расправа по свим тачкама дневног реда, председник Комисије је закључила расправу и одредила гласање, односно изјашњавање редом по тачкама предвиђеним за одлучивање на овој седници.

Комисија је једногласно, са 10 гласова „за“, усвојила Предлог за иницирање посета јединицама локалне самоуправе у којима су одржани избори 29. марта.

Комисија је једногласно, са 10 гласова „за“, усвојила Предлог дописа за Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство унутрашњих послова и Републички геодетски завод.

Комисија је једногласно, са 10 гласова „за“, усвојила други предлог једнообразног службеног потписа у електронској пошти чланова и заменика чланова Комисије.

Комисија је једногласно, са 10 гласова „за“, усвојила Предлог решења за заједнички активни преглед статуса дописа које Комисија упућује државним органима, организацијама и другим имаоцима јавних овлашћења.

Комисија је једногласно, са 10 гласова „за“, усвојила Извештај известилаца Радне групе за јавност рада, примедбе грађана и теренске контроле у вези са пристиглим примедбама грађана.

Пре закључења седнице, председник Комисије је подсетила на сутрашњи састанак са председником Народне скупштине у 12.00 часова у Народној скупштини, поводом којег је потребно да се достави информација ко ће бити присутан, односно делегиран из сваке групације, по раније уведеној пракси за састанке исте врсте.

Седница је завршена у 13.10 часова

Саставни део овог записника чини препис тонског снимка Седме седнице Комисије.

СЕКРЕТАР
Драгана Одовић

ПРЕДСЕДНИК
Бојана Вранеш

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ, ВЕРИФИКАЦИЈУ И КОНТРОЛУ ТАЧНОСТИ И АЖУРИРАЊЕ БИРАЧКОГ СПИСКА
30 Број: 06-96/26
09. јул 2026. године
Б е о г р а д

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ
(нередиговане и неауторизоване)

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ СЕДМЕ СЕДНИЦЕ КОМИСИЈЕ ЗА РЕВИЗИЈУ, ВЕРИФИКАЦИЈЕ И КОНТРОЛУ ТАЧНОСТИ И АЖУРИРАЊА БИРАЧКОГ СПИСКА, ОДРЖАНЕ 07. ЈУЛА 2026. ГОДИНЕ

(Седница је почела у 11.15 часова. Председава Бојана Вранеш, председник Комисије.)

ПРЕДСЕДНИК: Поштовани чланови и заменици чланова Комисије, добар дан свима.

Отварам Седму седницу Комисије, коју сам сазвала на основу члана 17. став 3. Пословника.

Сазив за седницу са предлогом дневног реда вам је достављен путем електронске поште у петак, 3. јула.

Записник Пете седнице Комисије достављен је истим путем 11. јуна, а преостали материјали су благовремено достављени почетком недеље.

Сви материјали се налазе и у систему електронске седнице Комисије.

На основу увида у електронски систем, констатујем да седници присуствује десет чланова или заменика чланова Комисије и да постоји потребан кворум за рад и одлучивање, односно девет чланова, обзиром да колега Буташ има техничких проблема са логовањем.

Данас је са нама први пут и представник Министарства унутрашњих послова господин Дејан Луковић, генерал полиције, помоћник директора полиције.

Користим прилику да му пожелим добродошлицу и изразим наду да ће Комисија и Министарство унутрашњих послова и у наредном периоду успешно сарађивати.

У том смислу, позивам вас да сада пређемо на утврђивање дневног реда, а пре чега је потребно да усвојимо записник Пете седнице Комисије.

Обавештена сам да нису достављене примедбе, тако да сада стављам на гласање Записник Пете седнице Комисије у предложеном тексту.

Молим све да се изјасне притиском у електронском систему.

Констатујем да је за гласало девет чланова, односно заменика чланова и да је Комисија усвојила Записник Пете седнице Комисије у предложеном тексту.

Прелазимо на утврђивање дневног реда.

Подсећам да је за ову седницу предложен следећи

Дневни ред

1. Иницирање посета јединицама локалне самоуправе у којима су одржани локални избори 29. марта 2026. године, ради спровођења ограничених поступака ревизије делова Јединственог бирачког списка за подручја тих јединица локалне самоуправе;

2. Разматрање предлога дописа за Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство унутрашњих послова и Републички геодетски завод које су доставили Емилија Орестијевић и Владимир Ерцег;

3. Разматрање предлога једнобразног службеног потписа у електронској пошти чланова и заменика чланова Комисије;

4. Разматрање решења за заједнички активни преглед статуса дописа које Комисија упућује државним органима, организацијама и другим имаоцима јавних овлашћења;

5. Разматрање извештај известилаца Радне групе за јавност рада, примедбе грађана и теренске контроле у вези са пристиглим примедбама грађана и

6. Размена информација о току поступка ревизије Јединственог бирачког списка.

Молим да се изјаснимо о предложеном дневном реду притиском на одговарајуће дугме у електронском систему.

Констатујем да је за гласало девет чланова, односно заменика чланова и да је Комисија утврдила дневни ред Седме седнице.

Прелазимо на рад по 1. тачки дневног реда - ИНИЦИРАЊЕ ПОСЕТА ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У КОЈИМА СУ ОДРЖАНИ ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 29. МАРТА 2026. ГОДИНЕ, РАДИ СПРОВОЂЕЊА ОГРАНИЧЕНИХ ПОСТУПАКА РЕВИЗИЈЕ ДЕЛОВА ЈЕДИНСТВЕНОГ БИРАЧКОГ СПИСКА ЗА ПОДРУЧЈА ТИХ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

Колега Илић је својевремено доставио документ под називом „Оперативни план за ванредне поступке од значаја за одржавање локалних избора“. Јуче је свима достављена и службена белешка у којој се ближе образлаже процес формирања узорка, као и поступци анализе и прикупљања података приликом посета јединици локалне самоуправе.

Колега Илићу, да ли желите реч?

ВУЈО ИЛИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите.

ВУЈО ИЛИЋ: Хвала вам свима.

Пре него што укратко образложим ову операционализацију, хтео бих само да кажем да смо ове недеље одржали Радну групу и на њој је било разговарано о овоме, тако да ово је заправо белешка коју сам ја упутио Комисији, али било је неколико процеса консултација пре него што смо дошли до овога.

Хтео бих такође да нагласим да 7. јула, када смо седели овде, некако сам први пут имао осећај да заправо имамо неке податке са којима можемо да радимо, тако да претпостављам да ће наредних неколико месеци бити врло интензивни и овај ограничени део ревизије који ћемо извршити у овим локалним самоуправама је заправо један од првих поступака које ћемо вероватно моћи да иницирамо већ следеће недеље.

Пошто имате документ пред собом, нисте имали пуно времена да се упознате са њим, хтео бих само у основним цртама да излажем о чему се ради. Ради се о белешки која, под један, описује начин на који је формиран узорак и, с друге стране, операционализује поступке прикупљања података. То би можда могле да буду и две белешке, али смо хтели да не компликујемо ствари, да буде у једној.

О чему се ради у овом поступку ревизије? Дакле, желимо да извршимо два поређења. Једно је поређење података између ово бирачима који се налазе на сајту МДУЛС-а, на јавно доступном упиту у бирачки списак. То су подаци из закључених бирачких спискова за ове јединице локалне самоуправе. То поредимо са подацима из увида у које имамо као чланови Комисије у бирачки списак. Трећа ствар са којом поредимо те податке, односно усаглашености или неусаглашеност су изводи из бирачког списка који се налазе на бирачким местима.

Разговарали смо већ раније о томе због чега је све ово неопходно. Не бих улазио опет у то.

Друга ствар коју можемо сада да радимо кроз деск анализу, односно не приликом посете бирачким местима, односно локалним самоуправама јесте поређење података из увида у бирачки списак са подацима из изворних евиденција кроз еУправу и са решењима о бирачима којима од ове недеље можемо да приступимо.

Дакле, то су све ствари које можемо да извршимо већ овде из седишта Комисије.

Иако смо у процесу и даље разговора са Канцеларијом за ИТ о прављењу окружења у којем бисмо могли да поредимо све податке. Овде радимо на основу узорка. Мислим да је то и даље корисно и потребно да се уради и на основу узорка можемо да закључимо нешто о учесталости феномена који нас занимају, док истовремено предлоге да се у овим посетама локалним самоуправама чланови Комисије, заменици такође, изврше проверу података до којих су дошли кроз примедбе грађана и које представљају неке ређе или специфичне ствари. Дакле, паралелно се раде ове две ствари. Једна не искључује другу, али примарно се пореде подаци из репрезентативног узорка.

Што се тиче самог формирања узорка, укратко како је текао процес. Узели смо податке о бирачима по бирачким местима доступних јавности на сајту МДУЛС-а. Упоредили смо то са одлукама о утврђивању и објављивању коначног броја бирачка за сваку општину. Скоро на свим бирачким местима се поклапају. Имамо неке недоследности у Аранђеловцу. То можемо после да видимо због чега долази до тога и да боље разумемо.

Овом приликом била су присутна три члана групе. Дејан, Зоран и ја смо то заједно урадили управо да би се оставио траг. Дакле, по принципима акта о поступку ревизије при прављењу узорка треба да постоји траг да би могло да се провери на који начин је то урађено. Узорак је случајан и репрезентативан, односно за локалне самоуправе и сви бирачи су пропорционално учешће у бирачком месту у укупном броју бирача. Дакле, уколико је једно бирачко место 5% целе локалне самоуправе, толико има и у узорку, мање-више.

Што се тиче следећег корака, први корак који радимо је деск анализа, што значи да радимо овде, у седишту Комисије. Наш предлог је да се ради овај већи узорак, односно 400 бирача по општини управо због тога што не морамо ово да радимо у локалним самоуправама са референтима. Већ сада од понедељка можемо да радимо овај део анализе из седишта Комисије, што знатно олакшава тај посао.

Подаци који се сакупљају су редни број бирача у бирачком списку, јединствени матични број грађана, датум рођења, место рођења, пол, адреса и насеље. То су све подаци о бирачима из увида у бирачки списак. Затим се проверавају подаци из изворних евиденција, да ли се бирач налази или не налази у матичној књизи умрлих. Уколико се подаци из матичне књиге рођених подударају са подацима из увида у бирачки списак, то се само нотира. Уколико постоји било какво одступање, то се бележи. Адреса пребивалишта такође се гледа да ли је истоветна у изворним евиденцијама.

Уколико постоји било каква разлика, опет, то се нотира и проверава се да ли је бирач уписан у књигу држављана. Такође, и када је пријављено пребивалиште последњи пут.

Затим се гледају решења о бирачима уколико она постоје. Постоји могућност да не постоје у систему решења за неке бираче. Колико сам ја разумео, решења су у систему од 2014. године, што значи да уколико је решења о бирачу направљено пре 2014. године, може да постоји случај да их нема. Мислим да је то мањи број, али их опет нема. Из решења се узима редни број решења, врста и подврста промене на основу којих се уписују нови подаци о бирачу и датум решења. Колико има решења за бираче, толико се ових података уноси. Постоје колоне за све то.

Такође, предвиђено је да се унесе податак да ли се тај бирач налази у изводу из бирачког списка. То се ради приликом посета локалним самоуправама и постоји колона за напомену. Свако одступање између ових података се бележи у колонама за напомену и након обједињавања свих ових података Радна група ће радити анализу и видети какве су фреквенције ових феномена.

Такође, предвидели смо да приликом деск анализе чланови, заменици и стручна лица, ко год буде радио прикупљање података, након прикупљања међусобно проверавају поузданост унетих података на једном мањем узорку, да бисмо видели да ли смо сви на исти начин, да тако кажем, уносили податке.

Након деск анализе иницирамо теренске посете. У принципу, наш предлог је да се прво организује посета локалним самоуправама у Кули, Аранђеловцу и Смедеревској Паланци. Зашто ова три места? Првенствено због тога што је највећи број чланова, заменика чланова, стручних лица из Београда. Ово је најједноставније да се уради у току једног дана, односно путовање је најкраће из Београда, што значи да бисмо могли у току једног дана да обавимо ту посету. Уколико буде потребно више времена од једног дана, то је најлакше да се уради у ове три локалне самоуправе и онда ћемо знати за остале локалне самоуправе, осталих седам, колико је времена потребно и да ли треба да се планирају посете на другачији начин.

У посетама се врше две врсте провера. Дакле, физички се проверавају изводи из бирачких спискова, као што сам већ рекао, и бележи се у истом фајлу да ли се бирачи налазе у изводима или не.

Друга ствар, са референтима се проверавају све недоследности између ових података. Дакле, уколико постоје неке недоследности, задатак заправо у овим посетама јесте да се утврди како је до њих дошло и по могућности да се добију копије тих решења које бисмо могли даље да се ради правна анализа.

Такође, приликом ових посета, као што сам већ рекао, све промене које су настале након закључења бирачког списка у ове две недеље, такође се нотирају, уносе се да имамо увид у то на који начин се то радило и проверавају се све информације до којих се дошло кроз примедбе грађана или кроз досадашњи рад Комисије.

То је то. Надам се да нисам одузео превише времена.

Ја овде нисам улазио у белешци у оперативно планирање како да се организујемо и на који начин. Ја мислим да би било најбоље да чланови Комисије и заменици који су већ били у посетама овим локалним самоуправа, остварили неки контакт са референтима, да се врате у исте те општине, односно у локалне самоуправе и да се договоримо о томе како поделити рад оперативно на уношењу података.

Има ту сада неких техничких ограничења о којима ћемо говорити данас, али претпостављам да ово није нужно разговор за Комисију, већ да можемо да се договоримо у паузи или после ове седнице. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, колега.

Отварам расправу по овој тачки дневног реда.

Да ли се неко јавља за реч?

Обзиром да се нико не јавља за реч, претпостављам да бисмо сви требали негде да се усагласимо, пре свега, са тим планом пре него што уопште пређемо на део посла који се односи на самоиницирање посета, па бих позвала колеге да се евентуално сви изјаснимо да ли сте сагласни са овим планом који је тренутно изложио колега Илић?

Колегиница Гођевац се јавила за реч.

Изволите.

АНА ГОЂЕВАЦ: Ми смо сагласни са овим предлогом који је дат. Морам да напоменем да ми већ каснимо по питању израде овог извештаја на основу нашег плана рада, тако да сам сагласна са тим да одмах од понедељка почнемо да радимо на начин на који је предложила ЦРТА.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, колегинице.

Колега Смиљанић се јавио за реч.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Ја бих само да видимо на који начин да операционализујемо овај рад, овај десктоп, пошто нам је то, колико разумем први корак, па да видимо на који начин ћемо ми да се организујемо овде, па ћемо онда после да видимо за посете.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, колега.

Да ли се још неко јавља за реч? Не.

У реду.

Ја бих онда могла да констатујем да смо се сви сагласили са овим оперативним планом који је колега доставио, а оставићу онда да се о самом иницирању ових посета изјаснимо касније.

У том смислу, могли бисмо да пређемо на рад по 2. тачки дневног рада - РАЗМАТРАЊЕ ПРЕДЛОГА ДОПИСА ЗА МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА И РЕПУБЛИЧКИ ГЕОДЕТСКИ ЗАВОД КОЈЕ СУ ДОСТАВИЛИ ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ И ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ.

Позивам колеге да се јаве за реч.

За реч се јавио колега Ерцег.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Хвала лепо.

Добар дан свима.

Испред нас се налази пет дописа који су производ рада Радне групе за правно-процесна питања на теме које се тичу ажурирања адресних података између релевантних евиденција, као и других питања која се тичу статуса бирача, пре свега пасивизације, и одјаве пребивалишта од стране грађана, па смо у том светлу припремили пет дописа који су подељени са вама. Нисмо до данас примили никакве додатне коментаре, што не значи да их нећемо имати данас, али ја ћу укратко само представити у чему се ради у сваком допису.

Дакле, шаље се пакет од пет дописа којима Комисија тражи да се разјасни како се адресни подаци, пасивизација адресе и одјава пребивалишта технички и правно преносе између МУП-а, МДУЛС-а, Републичког геодетског завода и на крају како то остварује утицај на Јединствени бирачки списак.

Допис МДУЛС-у о адресним подацима у ЈБС. Дакле, тражи се објашњење како Јединствени бирачки списак преузима и ажурира адресне податке, зашто могу настати разлике између бирачког списка, МУП-ове евиденције пребивалишта и адресног регистра, шта се дешава код промена назива улица, као и то који адресни елементи су обавезни за уношење у Јединствени бирачки списак. Ово је, пре свега, разлог зашто тражимо ове податке – због тога што смо видели неуједначену праксу у вођењу ових евиденција, па отуда и упарени допис МУП-у где се тражи појашњење на који начин МУП води адресе у евиденцији пребивалишта, да ли их валидацијом везује за адресни регистар, да ли се та валидација врши аутоматски или ручно, како поступа када долази до промене назива улица и да ли је могуће пријавити пребивалиште на адреси која се не води као стамбени објекат.

Затим, допис Републичком геодетском заводу о адресном регистру. Ту се тражи објашњење како се воде адресе, матични бројеви, улице јединствени адресни кодови, да ли постоји историјат промена који се води тамо назива улица, како РГЗ размењује податке са МУП –ом и МДУЛС-ом и да ли могу да помогну идентификацији адреса које нису стамбене адресе.

Други допис МУП-у - о пасивизацији и одјави пребивалишта. У њему се траже правни и технички основи за достављање података о пасивизацији МДУЛС-у, које категорије пасивизације постоје, да ли се све достављају и како МУП поступа када грађанин одјави пребивалиште због трајног исељења.

Овде смо видели различиту праксу како се поступање од стране МУП-а рефлектује на статус бирача у Јединственом бирачком списку, те ће нам ове информације бити од изузетног значаја за даље формулисање и извештаја и препорука.

Коначно, допис МДУЛС-у о истој теми. Дакле, тражиће се од МДУЛС-а да се објасни шта се у бирачком списку дешава када добије податак о пасивизацији или одјава пребивалишта, како поступа локални референт и како се то одражава на бирачко право, посебно у случају локалних избора и бирача који се налазе у иностранству.

Дакле, овим дописима не тражимо никакве специфичне, појединачне податке, већ покушавамо да добијемо оно што смо покушали да добијемо кроз оне експлоративне упитнике, али доста специфичније. Дакле, тражимо мапу целог процеса, да видимо како адреса настаје, како се мења, како путује кроз ове институције и како на крају утиче на упис и статус бирача у бирачком списку. Уколико добијемо комплетне одговоре, мислим да ћемо имати довољно материјала да почнемо озбиљан разговор о формулисању препорука у оквиру овог корпуса питања, а сви смо се сложили да је ово један од темељних проблема и питања који утичу на ажурност и прецизност података у Јединственом бирачком списку. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, колега.

Колега Смиљанић се јавио за реч.

Изволите.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Хвала.

Колега Ерцег, ја сам разумео све ове дописе да их упућујемо и да очекујемо информације информативног карактера, да се ближе упознамо са неким процесом, како тече поступак пасивизације, какве има рефлексије и у том смислу мислим да можемо да очекујемо одговоре како МДУЛС-а, тако и МУП-а, с тим што бих скренуо пажњу на овај допис који се односи на Министарство унутрашњих послова и на, рецимо, тачку 1) где у овом допису тражимо информације о броју одлуке и тако даље. Нисам сигуран, односно ту је и колега из МУП-а, да ли су они дужни да нам достављају бројеве својих одлука и решења итд. Сматрам да ово можемо да сматрамо као један општи упит и да на један општи начин објасне како се њихове тачке, односно тачке министарства овај процес тече. Нису обавезни да нам достављају конкретне бројеве одлука и инструкција, јер не знамо ни њихове процедуре унутар министарства на који начин они то могу да доставе. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, колега.

Колега Ерцег има реч.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Хвала.

Дакле, реч је о допису о пасивизацији и одјави пребивалишта. У тачки број 1) се каже – тражи се од МУП-а да достави информацију о називу, броју, датуму доношења одлуке или инструкције упутства, правилника, споразума о сарадњи, протокола о

електронској размени података или другог општег, односно интерног правног акта који представља правни основ за начин, рокове и технички протокол преноса података о пасивизацији адресе пребивалишта грађана према МДУЛС-у.

Дакле, није реч ни о каквим појединачним одлукама, већ су овде заправо наведени сви могући облици општег правног акта или интерног акта којим је та процедура уређена. Дакле, нисмо хтели да прејудицирамо ништа, али, да, испало је ово доста… рогобатна реченица, али правно је свеобухватна, али се ова тачка односи на општи акт којим се уређује поступак размене тих информација уколико такав акт постоји. Дакле, у том смислу ми као Комисија покушавамо да сагледамо на основу којих правила тече та комуникација и да ли потребно да наше препоруке адресирају унапређење тих правила и процедура.

Могу и колеге из МУП-а да кажу, када погледају допис, да ли је могуће доставити акт на основу овако формулисаног захтева.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, колега.

Реч има колега Димић.

Изволите.

МАРКО ДИМИЋ: Поштоване колеге, добар дан.

Хтео сам да дам једну сугестију, само не знам да ли постоји правна могућност да се то уради. Дакле, у овом заглављу не бих адресирао ништа на посебне секторе унутар министарстава, већ бих све адресирао на кабинете министара пошто ми до сада имамо ситуацију да смо много дописа послали министарствима, и МУП-у и МДУЛС-у, и просто нас та министарства игноришу. На овај начин бисмо онда могли да пратимо директно од кабинета министара да ли ти кабинети тих министара и да ли министри уопште желе да се баве ревизијом бирачког списка и да ли желе да сарађују са Комисијом за ревизију бирачког списка.

Ево, Ана Гођевац и ја смо 30. јуна послали допис МУП-у. По закону је њихов рок да нам одговоре осам дана. Сами израчунајте који је данас дан и колико је прошло од тад. Ми договор нисмо добили и то није једини допис на који нисмо добили одговор.

Подсетићу вас на те експлоративне упитнике које сте помињали, када смо их послали и колико дуго већ чекамо одговор. Осим тога што ми чекамо, то је кршење закона што те одговоре не добијамо.

Колико се сећам, једино смо одговор добили од Канцеларије за миграције, чини ми се. Једино су они одговорили на упитник.

Мислим да бисмо могли да пратимо реализацију и ажурност министарства да би требало да адресирамо директно на министре… сада да се вратим на прву тачку што је колега Илић споменуо, да је прва ствар са којом можемо да радимо ово сада, да је ово нешто што смо могли да добијемо још у априлу месецу. Дакле, није било разлога да се чека 6. јул, када нам је ово омогућено, већ је све то могло да се деси у априлу, тако да већ у једном делу јавности се говори о томе да постоји опструкција целог овог процеса. Не знам зашто би то било по среди и зашто би и једно министарство нешто желело да крије, јер очигледно чим не добијамо одговоре, буде се сумње и у такве намере. Ето, толико. Хвала.

1/9 ГД

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Зоран Милитаров.

Изволите.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Једна ствар су садржина дописа и потреба да се пошаљу и то мислим да није спорно. Оно са чиме се сусрећемо не само по овим питањима, него и по многим другим је различито… пошто ми гледамо доста дуг временски период, у коме су се мењала упутства и начин рада појединих министарстава. Конкретно, рецимо, однос МУП-а и МДУЛС-а се задњи пут променио потписивањем Протокола негде крајем године.

Због чега ово говорим? Неспорно је да треба да тражимо податке, али бих ја имао једну другу идеју да је размотримо. Значи, не инсистирам на томе, јер подсетићу колеге на онај састанак добар који смо имали са представницима министарства не на Комисије, него пре свега у неком облику радне групе и мислим да нам то треба и да бисмо управо те неке детаље разјаснили. И овде смо сами рекли да имамо проблем неједнаке праске. Значи, сада морамо да видимо шта се дешава, зашто је тако.

Тешко ће нама било које министарство моћи да брзо се врати, малтене од 2011. године на овамо, јер им је пракса била различита. Они сви имају своје правилнике који су неспорни. Значи, сва правила су на сајту, али нама није то суштина питања. То јесте једна од информација која нам треба, али нам треба и нека праска у временском периоду, да бисмо видели фактички где настаје проблем.

Ово што смо сада добили као приступ, слажем се да је требало можда да буде раније, је један изванредан помак када се правилно користе подаци које до сада добијамо, јер из њих тачно видите… Ја сам већ уочио тачно проблем који постоји у процедури који доводи до оних чувених хомоглифа на којима ја инсистирам зато што је њихова процедура таква да онај референт када мења неко пребивалиште не може да мења ни један податак него је фиксиран за то. То је сигурно једна од препорука коју ћемо дати. Ствар је искључиво техничка. Значи, нема никакве везе са било којим другим.

Дакле, ја сам за то да се ови дописи упуте ка министарствима, али истовремено да покушамо да направимо и неки контакт са њима и да предложимо један овакав састанак који би помогао и њима, а пре свега нама да добијемо што је могуће свеобухватније одговоре.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала колега.

Реч има колега Младеновић.

Изволите.

2/1 ВС

ПРЕДСЕДНИК: Хвала колега. Колега Младеновић, изволите.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Као што је колега Ерцег рекао, нацрти ових дописа су разматрани на Радној групи за правно процесна питања, и ја као председавајући, и става сам да они треба да се упуте надлежним органима јер доприносе бољем разумевању самог процеса ревизије ЈБС, и то сам рекао на Радној групи, и немам ништа против на кога ће

они бити насловљени и лично мислим да је овај део дискусије колеге Димића био непотребан, апропо кабинета министара, и у прилог томе говори чињеница, ми смо пре једно 15, 20 дана добили службену информацију од секретара Комисије у вези са прегледом кореспонеденције Комисије и других органа са којима сарађујемо и ако се ја не варам, тај процес постављања питања и одговора, изнад је 80 посто.

Што се тиче дела јавности, који реагује „ви за ви“ опструкције, могу да кажем да и одређени део јавности коментарише да постоји сарадња између комисије и других државних органа и да постоји и рад на ревизији бирачког списка од стране саме комисије и њених чланова и с тим бих закључио ово моје јављање. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Колега Спасојевић, изволите.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Добар дан, поздрав свим колегама и званично. Ја се јављам само у вези дописа, садржаја дописа и констатације Срђанове у смислу садржине наших захтева, и некако сам присталица тога да не би требало да будемо подложни некој аутоцензури и да у старту одустајемо од неких захтева које сматрамо битним, и наше је да поднесемо захтев и тражимо информације које су нам по мишљењу неопходне за рад. Уколико неки орган не може те податке из било ког разлога да нам достави, изјаснiће се о томе, ако постоји правни основ. Свакако не би требало да ми себе на тај начин у раду и комуникацији са другим органима ограничавамо. Што се тиче и овог дела и благовремености достављања одговора података и свега тога, свакако то није место и начин за ову тачку и ја бих то иницирао као посебну тачку дневног реда или можда у завршној фази и у том смислу размотрио и евентуалне мере које би требало предузети против свих оних органа који нису благовремено, а вероватно неоправдано јер нисмо добили никакав изјашњење у том смислу, против руководилаца тих органа и поднели и предузели одређене мере у складу са законом али свакако бих то ставио за последњу тачку дневног реда и волео бих да о томе причамо данас.

АНА ГОЂЕВАЦ: С обзиром да сам ја хтела исту напомену као што је сада дао колега, то ћемо оставити за посебну тачку дневног реда пошто не мислимо да је процентуално толико одговорено и колико је неопходно и није испоштован закон од стране институција по основу нашег дописа и захтева.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Да ли се још неко јавља за реч?

Обзиром да се нико не јавља за реч, ја бих предложила да се сви изјаснимо да ли смо сагласни са самом садржином ових дописа, ако нико нема још неке додатне предлоге, да се јави, онда бих у том смислу констатовала да смо сагласни са садржином ових дописа и замолила бих стручну службу да исте упути.

Прелазимо на рад по 3. тачки дневног реда – РАЗМАТРАЊЕ ПРЕДЛОГА ЈЕДНОБРАЗНОГ СЛУЖБЕНОГ ПОТПИСА У ЕЛЕКТРОНСКОЈ ПОШТИ ЧЛАНОВА И ЗАМЕНИКА ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ.

2/2 ВС

Молим колегиницу Орестијевић, као председавајућу Радне групе за јавност рада, примедбе грађане и теренске контроле, да нас на кратко информише у вези са овом тачком дневног реда.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Добар дан свима и од мене.

Само кратко, ми смо на нашој радној групи за јавност рада више пута разматрали то питање да је потребно да ускладимо начин комуникације ка институцијама и ка грађанима, дакле ми као чланови комуницирамо појединчано не само стручна служба и у том смислу смо поднели молбу да нам се направе службени потписи у електронској пошти и ви сте сви добили та два предлога која су направљена од стране колега из стручне службе, а у суштини су у складу са свим процедурама и елементима видљивости које треба да има Комисија, и мислим да је на радној групи сагласност направљена да се овим другим потписом и ми бисмо дакле, то другом формом потписа и то би био неки наш предлог да не улазимо дубље у детаље, ако се нико не противи да идемо са тим другим и то је то.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се неко јавља за реч? Нико.

Могли бисмо онда да пређемо на следећу тачку дневног реда, па ћемо се онда изјаснити када будемо гласали и о осталим.

Прелазимо на 4. Тачку дневног реда - РАЗМАТРАЊЕ РЕШЕЊА ЗА ЗАЈЕДНИЧКИ АКТИВНИ ПРЕГЛЕД СТАТУСА ДОПИСА, КОЈЕ КОМИСИЈА УПУЋУЈЕ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ДРУГИМ ИМАОЦИМА ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА.

Колега Ерцег, претпостављам да ћете нам ви представити како ви видите ово решење.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Ово је још једна потпуно техничка ствар, али која можда може да нам олакша и праћење и на неки начин да реши од ових проблема које имамо у комуникацији, и знате да смо пре месец дана замолили стручну службу да нам изради преглед дописа и ми смо тај преглед добили у једној текстуалној форми, ворд фајлу, и ми смо били слободни па смо направили предлог једне ексел табеле у којој би се сви ти дописи на још једноставнији и прегледнији начин пратили и све са роковима и роковима за одговоре и датумима за одговоре, и кратким описом који је допис у питању и шта је био исход одговора. Дакле, та табела је припремљена и ја ћу је поделити са вама, али нека је идеја да њу предамо Секретаријату и да он у тој табели води евиденцију дописа за наше потребе, а када то нама затреба ми можемо затражити копију тог фајла, да видимо који је статус свих дописа у неком реалном времену, док не добијемо неки заједнички простор у коме ћемо моћи да гледамо тај фајл уживо. Ја могу да вам кажем да су колоне у тој табели неки идентификациони број тог дописа, коме се упућује допис, датум упућивања дописа, и укратко текст о предмету дописа, ко је иницирао, који је статус, да ли је одговорено или није одговорено, да ли се чека и да ли је у питању само обавештење које не чека одговор, и затим, рок за одговор, датум ургенције уколико постоји датум одговора, исход, напомена, и текстуални део за наредни корак и само једно техничко решење табела и све ће то бити океј за Секретаријат.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се неко јавља за реч?

Нико се не јавља, у реду.

2/3 ВС

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Ја бих имао једну сугестију Владо ако дозвољаваш, мислим да је можда мало преобиман обим података који треба да се попуњава и мислим да човек треба да ради, да ли је довољно да га некако сузимо типа да имамо наш заводни број, број

органа и тако на основу тога се види већ да је допис примљен. Не могу да попамтим шта треба све да се попуњава па ми делује само неко тим да се бави обзиром да ће бити доста дописа, а има их већ, па не знам, да ли да поделимо и видимо да ли некако можемо да симплификујемо мало то, јер делује ми да треба служба да…

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Дакле, нема никаквог вишка информација у односу на оно што је већ Секретаријат нама доставио кроз онај текстуални фајл и ту има неких аутоматизованих колона које обрачунавају датуме и Секретаријат се неће бавити ни најмање, више него што се до сада бавио тим пописом и мислим да ће ово олакшати њима посао, али свакако нек се они изјасне после.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко јавља за реч?

У реду, хвала. Ја бих сада одредила паузу, 15 минута.

(После паузе)

ПРЕДСЕДНИК: Настављамо рад након паузе и прелазимо на тачку 5. дневног реда – РАЗМАТРАЊЕ ИЗВЕШТАЈА ИЗВЕСТИЛАЦА РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ЈАВНОСТ РАДА, ПРИМЕДБЕ ГРАЂАНА И ТЕРЕНСКЕ КОНТРОЛЕ У ВЕЗИ СА ПРИСТИГЛИМ ПРИМЕДБАМА ГРАЂАНА.

Молим колегиницу Орестијевић, као председавајућу Радне групе за јавност рада, да узме реч.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Дакле, ја ћу покушати да сумирам све оно што је Радна група радила у међувремену, од 28. Маја када је била претходна седница Комисије, и онда бих позвала и друге известиоце ако сматрају да треба неки предмет посебно да представе члановима Комисије да то и ураде.

Дакле, од последње седнице на којој смо разматрали претходни извештај Радна група се састала два пута и ми смо размотрили нових 14 примедби које су стигле у међувремену. Најпре да вас известим када је реч о оним примедбама о којима смо већ разматрали извештај и који смо усвојили на претходној седници, у два случаја су нам локални референти одговорили на наше дописе, када смо послали препоруке за исправку података, то су Нови Сад и Крушевац, и они су поступили по нашим препорукама и променили податке, исправно увезали бираче са упитом у бирачки списак и био је један случај код колеге Марка Димића где треба да се пошаље допуна једног дописа, због разјашњавња неких информација и ту нам је МДУЛС одговорио и колега Марко је спремио то и то вам је у материјалу и то је случај седам.

За онај чувени случај бирача који се одселио у иностранство смо добили одговор и МСП и МДУЛС, и одговор МДУЛС је стигао након нашег последњег састанка, тако да није припремљен одговор по тој примедби на Радној групи и није га Радна група усвојила и то је нешто о чему треба да разговарамо, и суштина око тога је да је заправо МДУЛС, је доставио све податке и решења и информације у вези са конкретним бирачем који је пријавио примедбу од кретања евиденције пребивалишта и боравишта, до самог решења у брисању бирачког списка и услед усељења одјаве пребивалишта.

Мислим да као Радна група треба да заузмемо конкретан став како треба одговорити бирачу и да ли је наш одговор, ви сте обрисани из бирачког списка јер сте се одселили и остварићете поново ваше бирачко право када се вратите у Србију мање више,

или је ту потребно да можда сачекамо неко заузимање става од стране Комисије, како бисмо бирачу и можда навели шта ће бити наши наредни кораци, барем дефинисање неке препоруке или нешто друго и то је тема коју кандидујем за размишљање, не само на седници радне групе и на седници комисије, па позивам и све чланове ако имате неке предлог или сугестије како би требало поступати за овај случај или друге који стигну да по том питању и да се јаве и о томе разговарамо.

Када је реч о новим примедбама и од ових 14 које су стигле, 10 се односи на број бирача на адреси и који стижу, позиви, за лица која не живе на адресама под наводима подносилаца и дакле, адресни подаци су доминантно тема у примедбама дефинитивно и због тога је и овај допис који ће тек данас отићи, а ми смо га припремили још раније и веома је важно да видимо како и зашто у суштини долази до тих непреклапања и разлика које се налазе у евиденцији и боравишта и пребивалишта, упита у ЈБС и адресном регистру.

У ових 14 случајева, у 7 ћемо, радна група је дошла до сагласности да у седам се упуте дописи или препоруке органима или другим имаоцима јавних овлашћења и МУП где имамо једног уписаног бирача дупло у бирачки списак, па нам је потребно објашњење како и зашто је дошло до тога и то је случај колеге Владе Димитријевића, и мало занимљивији од других. У два случаја имамо дописе локалним самоуправама да нам доставе додатне информације, реч је о Земуну и Лазаревцу, у Лазаревцу је у питању лице које је обрисано из бирачког списка због уписаних у матичну књигу умрлих, али не знамо када је обрисан, јер подносилац не наводи да је лице било и даље уписано у моменту када нам је поднета примедба па у суштини тражимо само додатно објашњење и решење о брисању из бирачког списка, и у три случаја имамо препоруке за исправку података и то је оно што смо установили у случајевима Севојна, Ивањице и Инђије, где долази до неусаглашености евиденција и база и то су све ствари које смо радили по претходним корацима које смо установили и по којима смо гласали на нивоу комисије и с тога не бих улазила у појединачне случајеве, јер просто нема ништа драстично другачије или нешто што бих захтевало посебну пажњу чланова Комисије.

Морам само да нагласим да смо ми у кашњењу када је реч о давању одговора подносиоцима примедби, дакле ми се јесмо састајали али није било седнице комисије где би могли да буду усвојени наши извештаји и као што знате имамо рок од 30 дана од момента када нам стигне примедба да одговоримо на њих и ми данас разматрамо из маја, тако да мислим да морамо да имамо то у виду за будуће планирање седнице и мислим да би ова тачка и разматрање извештаја известилаца радне групе, у суштини требало да буде стална тачка на будућим дневним редом будућих седница.

У складу са овим, ја бих покренула још два питања која се односе на ове примедбе, прво је питање евиденције, ми смо на самој радној групи на којој смо били

последњи пут, негде се искристалисала потреба да сви чланови буду упућени и у току са статусима, поднетих примедби и са одговорима који су дати и са самим роковима итд. и мислим да би требало да размотримо и на нивоу Радне групе и сами чланови комисије, на који начин би могли да водимо на безбедан и систематичан начин ту евиденцију, ако је заиста интерес да сви чланови имају у њу увид.

Друго, додатно питање, и оно што сам ја приметила у примедбама у којима сам ја известилац, јесте да врло често имамо погрешно кодирање тих примедби, када грађани подносе примедбе, рецимо, ево пример, означена категорија несавестан рад службеника на вођењу бирачког списка, сама примедба, чак није ни примедба него питање да ли су моји родитељи уписани у бирачки списак ил нису и мислим да би требало као радна група да размотримо рекодирање тих примедби и онда где постоји сагласност како би оне одговарале реалном стању, и да је то нешто што би у суштини требало да сама комисија разматра по препоруци радне групе и причам због једног дана прављења извештаја, по примедбама и саме статистике које смо ми у обавези да правимо мање више, и то је тема на самом излазу да исправно кодирамо категорије примедби које нам стижу.

То је то што се тиче ових примедби и мислим да заиста нема разлога да улазимо у појединчане и ви сте сви добили материјале, евентуално ако имате неке предлоге за допуну дописа или измену, али сви су у складу са оним што је установљена пракса била на претходним седницама.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала колегинице.

Колега Спасојевић, изволите.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Ја имам две сугестије, што се тиче ове примедбе коју смо данас разматрали а тиче се овога гласача из иностранства, у суштини ми немамо податке уопште за одлучивање. Из ових дописа не можемо да утврдимо ништа и ми заправо не знамо да ли је наш конзулат или амбасада примила захтев за упис чињенице гласања по месту боравишта у иностранству и да ли је надлежни орган јединице локалне самоуправе о томе одлучио из овог дописа сва је прилика да тај захтев никада није ни био прослеђен Градској општини Вождовац, која би о томе требало да донесе решење што посредно можемо да закључимо само да тај захтев никада није достављен формално од стране ДКП, на законом и упутством прописан начин и зато бих ја још једном поднео захтев МСП, да се децирирано томе изјасни и да ли су примили захтев и да ли су га проследили и када.

Суштина те одлуке која би следила је потпуно небитна. Чак и да се прихвати овај став да је он изгубио бирачко право, тај би захтев био одбачен а у решењу, образложењу би стајало да нема право да гласа по месту боравишта у инсотранству зато што није уписан у бирачки списак из истог је брисан и са одјавом пребивалишта и онда би човек знао на чему је, али бојим се да сваки одговор који будемо дали је потпуно заснован на неким нашим претпоставкама и закључцима који немају упоришта у чињеницама које би биле званично утврђене. И има још овај један допис који је упућен ГО Земун, то је у вези оног преименовања војног пута у Гетеовој, или обратно, мислим да је ГО погрешан орган за подношење овог захтева, јер ради се о податку који се апсолутно води у оквиру адресног регистра и зато је надлежан РГЗ.

2/6 ВС

Ви имате чак и тамо у члану 24. Закона о регистру просторних јединица и адресног регистра и где се каже да ће завод пренумирисати кућне бројеве уколико надлежни орган проемњен назив дела улице или ако кућни број није утврђен и све то, што значи да јединица локалне самоуправе уопште нема те податке.

Мислим јединица локалне самоуправе нема те податке ни о називима свих улица и тргова и на њеном подручју и све те податке вуче и може да добије од стране РГЗ, увидом кроз адресни регистар, тако да је ово по мом мишљењу погрешан пут којим се кренуло и ја бих овај допис доставио РГЗ, у сваком случају сваки тај објекат има свој јединствени број по коме се води, без обзира каква била промена и шта год, јасно је да се утврди да ли је војни пут 2/15, сада Гетеова 4. Или не.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Хвала. Поводом овог првог случаја, ја сам чак размишљала и о томе пошто је ДКП у обавези да проследи захтеве јединицама локалне самоуправе, када пристигну захтеви у ДКП, да се можда обратимо и општини Вождовац, и да видимо да ли је њима од ДКП стигао званични захтев за уписа по боравишту.

Ето, то је за гласање у иностранству. Свакако мислим да одговор од МСП нама не говори ништа и одговор од МДУЛС, јасно је да бирач обрисан из бирачког списка, али је чињеница да немамо никакве доказе ни о поступању ни МСП, ни ДКП, и о овоме и слажем се да би требало поновити допис, можда конкретнији то што је Небојша рекао , да се тачно прецизира и мени се чини да је претходни допис био доста конкретан и да је просто избегнут одговор на питање која смо поставили па у том смислу можемо упутити нови допис МСП и можемо га размотрити поново на радној групи, али ето и да се упути као предлог јединици локалне самоуправе која је била у суштини прималац тог захтева од стране ДКП.

ПРЕДСЕДНИК: Колега Димитријевић, изволите.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Пар коментара, прво конкретно за примедбу која се односи на два објекта која смо ми утврђивали да је Гетеова или војни пут, 4д, неки став јесте био да се обратимо општини ГО Земун и у складу са тим закључком сам ја припремио овакав допис, али прихватам вашу сугестију и свима нам је циљ ово претходно испитивање да би даљи знали како да поступамо, тако да ја као известилац по овој примедби сам сагласан да се упутимо уместо ГО Земун, да се обратимо РГЗ и то је прва сугестија, први коментар, да се надовежем на ову дискусију везано за МСП, суштина примедбе је била зашто човек није имао право да гласа и мислим да смо овим одговором МДУЛС добили конкретан разлог зашто није добио право да гласа,а то је зато што је одјавио пребивалиште одселио се и он је пасивизиран у његовом бирачком списку, и сада можемо да се додатно обраћамо МСП, мислим да је нека додатна активност која је невезана за саму примедбу и оно што је неко моје искуство, када су генерално пријава бирача за гласање по месту боравишта у иностранству и да је доста то неформалан поступак, не знам ни да ли је то у класичном смислу управни поступак, да ли доносе решења и знам да се грађани пријављују за такве ствари и путем мејла и доста је МСП, то релаксирано и води тај поступак и мислим то је нека моја сугестија и мислим да смо овим сада решили конкретно питање, даћемо конкретну инструкцију бирачу како може да оствари своје бирачко право, а ово што ви кажете, мени може имати једино смисла за неко извођење закључка које би била нека наша будућа препорука, није ни проблем да се обратим ни МСП, али то ће онда бити не у циљу поступања по препоруци, него извођења неких наших закључака како можемо ажурније да водимо бирачки списак.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, колега.

За реч се јавио колега Спасојевић.

Изволите.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Апропо овог обраћања. Ја знам, пошто сам у Комисији за промену имена назива улица и тргова у Нишу да ми никад нисмо донели ниједну одлуку, нити могли да поступимо пре него што смо прибавили податке од РГЗ-а из адресног регистра о улицама, делова улица и слично и за мене је потпуно не схватљиво, али засигурно јединице локалне самоуправе немају евиденцију о називима улица и тргова на свом подручју. То је сто посто сигурно.

Што се овог тиче, господин бирач који је поднео захтев, о захтеву се мора донети решење. Закон јасно каже – јединица локалне самоуправе донеће решење којим ће се извршити упис чињенице да се гласа по месту боравишта у иностранству и онда такво решење кроз систем за размену података доставља ДКП-у који на основу тог решења врши упис бирача у извод из бирачког списка за гласање на том бирачком месту како је означено одлуком РИК.

Значи, увек се доноси формална одлука о томе и она мора да буде достављена не само ДКП-у, она мора да буде достављена и странци, јер ми имамо и одредбу у закону која каже да странка која није задовољна решењем може да изјави жалбу. Како може да изјави жалбу ако никад не добије решење о томе? С друге стране, ја бих ипак тражио и конкретно. Значи, обратио бих се овим путем са питањем - када је захтев бирача тог и тог од дана тог и тог, прослеђен надлежној јединици локалној самоуправе да се изјасне просто о томе, а ако није, нека онда наведу због чега то нису урадили. То нам је битно и због тога што и по самој Конвенцији о заштити људских права сваки грађанин има право да о његовом захтеву надлежни орган донесе одлуку, каква год она била. Ако неки органи сматрају да је то њима нека успутна делатност, споредна, да њих све то не обавезују, онда барем можемо у том поступку да то утврдимо, јер човек није тражио само одговор на питање зашто није гласао, суштина је у томе да он каже – ја сам поднео захтев о коме никад није одлучено. Зашто није одлучено? Вероватно зато што тај захтев из овог одговора МДУЛС-а, како ја могу да видим, никад није ни прослеђен надлежној јединици локалне самоуправе.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам, колега.

Колега Димићу, ви сте известилац. Да ли можда желите реч?

МАРКО ДИМИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК: У реду.

Да ли се још неко јавља за реч по овој тачки дневног реда? Не.

У реду.

Можемо да пређемо на 6. тачку дневног реда - РАЗМЕНА ИНФОРМАЦИЈА О ТОКУ ПОСТУПКА РЕВИЗИЈЕ ЈЕДИНСТВЕНОГ БИРАЧКОГ СПИСКА.

Молим колеге који су биле активно укључене у комуникацију са Канцеларију за ИТ и електронску управу и истим поводом учествовале на састанцима под покровитељством председнице Народне скупштине да узму реч.

Колега Ерцег се јавио за реч.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Хвала вам.

Ово је последња тачка за данас. Треба нам још пар тренутака концентрације, па ћемо завршити данашњу седницу, надам се, успешно.

Ово је јако важна тачка зато што постоји један број вас који нисмо се видели од када су се десили ови састанци о којима је председница говорила.

Дакле, Комисија је направила важне искораке у правцу прибављања приступа подацима од значаја за ревизију бирачког списка. Одржани су састанци са Канцеларијом за ИТ и електронску управу и договорена је израда једног посебног информационог окружења у коме ће се укрштати подаци између података из бирачког списка и података из изворних евиденција које су у надлежности Министарства унутрашњих послова и Министарства државне управе и локалне самоуправе пре свега.

То окружење биће неопходно једно време како би се оно израдило и договор је био да се прво уради један пилот који ће се односити на једну мању општину како би се видело како то техничко решење функционише и било би посвећено првом тесту, а то је тест тачности бирачког списка, то јест усклађености података из бирачког списка са изворним евиденцијама. То окружење ће нам омогућити да велики број података проверавамо са великим бројем података из различитих евиденцијама и да добијамо оне резултате који нису усклађени и да онда истражујемо због чега долази до те неусклађености. То је други приступ поред овог приступа о којем је колега Илић говорио, који радимо сада на ових десет локалних самоуправа кроз узорак.

Други велики помак јесте то што смо од 6. јула, од понедељка, смо добили приступ новим функционалностима унутар модула Јединствени бирачки списак. Дакле, сада сваки члан Комисије може да преузме резултате претраге Јединственог бирачког списка у Ексел фајлу, што омогућава преузимање у Екселу свих података о бирачима из бирачког списка. Значи да можемо теоретски имати Ексел фајлове који броје преко 6,5 милиона линија са подацима о бирачима.

Друга ствар јесте функционалност, могућност преузимања пописа аката о решењима о променама у бирачком списку, те сада имате опцију у модулу ЈБС да одаберете општину, локалну самоуправу и одређени временски опсег и генерисаће се Ексел фајл у коме ће бити пописани сви акти о променама статуса бирача за тај период.

Не морамо да објашњавамо детаљно да су ово есенцијални подаци за реално велики, то јест почетак озбиљнијег рада Комисије на анализи података из бирачког списка и ми као чланови Комисије од стране ЦРТА-е поздрављамо тај помак и одмах смо потом били суочени са другом препреком, а то су техничке могућности везане за обраду те велике количине података.

Као што знате, наши рачунари овде у Плавом салону су обезбеђени. Немају излаз на интернет, немају могућност да се на њих каче физички носачи података из безбедносних разлога, те смо осуђени на то да када радимо, да анализе спроводимо на овим рачунарима. Ипак, ови рачунари су превише слаби да би се та количина података обрађивала, те је иницијатива данас наша ка ИТ служби Народне скупштине да нам помогне, да обезбеди једну виртуелну машину, то јест сервер на којем би се могли складиштити сви ови подаци и окружење којем бисмо ми приступали кроз ове наше

локалне рачунаре, а да би тај заправо одрађивао те велике процесорске операције које су нама потребне како бисмо анализирали сада све те податке које смо добили.

Могу да вам кажем да смо у неком неформалном разговору са помоћником генералног секретара Народне скупштине и надлежном особом за ИТ Сектор унутар Народне скупштине добили уверавања да је то решење изводљиво и да је то решење изводљиво и да је једино што је неопходно како би се приступило његовој брзој имплементацији јесте сагласност Министарства државне управе и локалне самоуправе да ови Ексел фајлови које ми генеришемо увидом у бирачки списак буду похрањени на серверу Народне скупштине.

Дакле, уколико се министарство сагласи да те Ексел фајлове можемо да оставимо на том серверу, то решење би могло да се имплементира у року од пар недеља, тако да наш је предлог да упутимо један брзи допис Министарству државне управе, где бисмо затражили да дају исту сагласност коју су дали нама да те фајлове похрањујемо на нашим локалним рачунарима, да се они похрањују сада на исто тако заштићеном окружењу, на серверу Народне скупштине.

Ми ћемо припремити тај допис и упутити га Служби што је пре могуће.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, колега.

Да ли се још неко јавља за реч?

За реч се јавила колегиница Гођевац.

Изволите.

АНА ГОЂЕВАЦ: Мислила сам поводом ове теме да ли се неко јавља или не. Слажем се са колегом Ерцегом да нам је неопходно да би могли да радимо испитивање на основу ових података које сада имамо, да нам је потребно једно такво ИТ окружење.

Оно што сам хтела да кажем је везано за захтеве које смо подносили министарствима и то је оно што је колега Небојша поменуо, да би желели о томе да причамо.

Ајде да кажемо глобално, Комисија је два врло важна захтева поднела министарствима. Једно је упитник везан за поступање Министарства локалне самоуправе, друго је упитник везан за Министарство унутрашњих послова. Колико ја знам, до дан данас нисмо добили одговоре на те упитнике.

Ја сам радила на неким ревизијама фирми и оно што је неопходно при почетку било које ревизије је да се добију одговори на те упитнике. То је једноставно професионални стандард.

Колико се сећам, ми смо то поднели у марту месецу. До дан данас нисмо добили одговоре на те упитнике. Такође, постоје четири дописа сада где касне одговори директно нама. Један потиче из 12. марта, ако не грешим, а други су 12. јун и мислим да је један 29. јун, тако да апсолутно не добијамо одговоре из министарстава. Замолили би за ургенције за све неодговорене дописе и да видимо шта је разлог, због чега долази до кашњења, зато што постоји законски рок од осам дана да се одговори. Као што је Небојша рекао, ми имамо и одредбе у самом закону које нас овлашћују за неке акције према лицима која су довела до кршења закона, односно нису доставили одговоре на наше дописе у законски предвиђеном року.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, колегинице.

Обзиром да треба да и у неком будућем периоду сарађујемо са тим органима, свакако би било целисходно да упутимо те ургенције пре него уопште применимо неке теже мере.

Колега Димитријевић се јавио за реч.

Изволите.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Да, ја се слажем потпуно са вашим предлогом. Мислим да је најцелисходније да идемо са ургенцијама, па да на основу тога видимо који би даљи кораци били.

Било је доста дискомуникације око слања дописа и свега, да идемо на ону праксу – да пошаљете и да се ми у кратком року само сагласимо. То је била моја сугестија пошто је била прича како могу да иду дописи и све то.

Ја чак не бих да формално то радимо, него пошаљите на мејл па само да погледамо и да у мејло, ако нема неко примедби да тако иде.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, колега.

Реч има колега Спасојевић.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Само још једна мала сугестија апропо ових информација које је малопре изнео Влада Ерцег. Једно од питања које смо добили од господина из ИТ службе скупштинске је и финансијске природе, у смислу да ли Комисија има средства на располагању за набавку софтвера који би се користио за обраду података, па у том смислу само бих замолио службу да нам дају тај податак, чисто да знамо када дођемо у ту фазу можемо или не можемо и ако нема средстава да тражимо онда из неких резерви. Само толико.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, колега.

Реч има колега Илић.

Изволите.

ВУЈО ИЛИЋ: Хвала.

Имам само један додатак. Нисам сигуран, па ево предлог. Схватили смо у неформалној размени да би требало да се обратимо Министарству државне управе и локалне самоуправе. Не знам да ли би било потребно комуницирати са Канцеларијом за ИТ у вези тог питања. Можда је сувишно, можда није, па бих предложио чисто да се осврнемо на то.

И имам један процедуралан предлог, па ако немате ништа против да посебно узимам реч опет. Имам предлог у вези прве тачке. Она гласи – Иницирање посета јединицама локалне самоуправе, па бих чисто хтео да нагласим да се овде не ради о иницијативи за иницирање теренских контрола по члану 22ј став 8. тако да не верујем да је ово нешто о чему треба да се доноси посебна одлука Комисије, као што треба за теренске контроле.

Теренске посете су биле договорене у оквиру тачке Разно, односно ове размене информација у току поступка ревизије на Трећој седници, па бих чисто питао да ли да ипак третирамо ово као и остале тачке – као разматрање предлога о посетама пре него

неко доношење одлуке о посетама, јер не верујем да би то била нека пракса која би требало да заживи. То сам хтео мало да интервенишем. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, колега.

Ја би свакако предложила евентуално и да се преформулише, да не звучи иницирање посете, већ да се преформулише тако да се ми изјаснимо о предлогу за иницирање посете у складу са усвојеним планом.

Да ли се још неко јавља за реч по 6. тачки дневног реда? Не.

У реду.

Ја бих искористила прилику, обзиром да смо се већ вратили на 1. тачку, везано за 2. тачку дневног реда, колега Димић је, чини ми се, имао предлог да се адресира на кабинет министарства. Ја сам се консултовала са стручном службом. Мислим да то неће бити проблем, обзиром да стручна служба већ путем електронске поште комуницира са кабинетом, тако да није проблем да се у самом тексту дописа ово измени и да се адресира на Кабинет министарства.

У реду, то је то.

Уколико смо исцрпели расправу, ја бих у том случају закључила расправу о свим тачкама дневног реда и позвала бих вас да се редом изјаснимо.

Прва тачка дневног реда - Иницирање посета јединицама локалне самоуправе у којима су одржани локални избори 29. марта 2026. године, ради спровођења ограничених поступака ревизије делова Јединственог бирачког списка за подручја тих јединица локалне самоуправе.

Молим да се сви изјаснимо о Предлогу за иницирање посета јединицама локалне самоуправе у којима су одржани избори 29. марта, а у складу са планом са којим смо се данас усагласили.

Закључујем гласање.

Констатујем да смо усвојили Предлог за иницирање посета јединицама локалне самоуправе у којима су одржани избори 29. марта једногласно.

Друга тачка дневног реда - Разматрање предлога дописа за Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство унутрашњих послова и Републички геодетски завод које су доставили Емилија Орестијевић и Владимир Ерцег.

Молим да се изјаснимо.

Закључујем гласање.

Констатујем да смо једногласно усвојили Предлог дописа за Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство унутрашњих послова и Републички геодетски завод.

Трећа тачка дневног реда - Разматрање предлога једнобразног службеног потписа у електронској пошти чланова и заменика чланова Комисије.

Сагласили смо се са другом опцијом, тако да предлажем да се сви изјаснимо.

Констатујем да смо једногласно усвојили други предлог једнобразног службеног потписа у електронској пошти чланова и заменика чланова Комисије.

Четврта тачка дневног реда - Разматрање решења за заједнички активни преглед статуса дописа које Комисија упућује државним органима, организацијама и другим имаоцима јавних овлашћења.

Предлажем да се изјаснимо сви за предлог решења.

Констатујем да смо једногласно усвојили Предлог решења за заједнички активни преглед статуса дописа које Комисија упућује државним органима, организацијама и другим имаоцима јавних овлашћења.

Пета тачка дневног реда - Разматрање извештај известилаца Радне групе за јавност рада, примедбе грађана и теренске контроле у вези са пристиглим примедбама грађана.

Предлажем да се сви изјаснимо притиском на тастер.

Констатујем да смо једногласно усвојили Извештај известилаца Радне групе за јавност рада, примедбе грађана и теренске контроле у вези са пристиглим примедбама грађана.

Шеста тачка дневног реда - Размена информација о току поступка ревизије Јединственог бирачког списка.

Обзиром да за шесту тачку дневног реда не гласамо, ја бих само, пре него што закључим седницу, искористила прилику да вас обавестим везано за састанак са председницом Народне скупштине који ће се одржати сутра у 12.00 часова у просторијама Народне скупштине, па молим чланове да већ по устаљеној пракси делегирају по два члана и да нас обавесте данас у најкраћем року ко ће присуствовати састанку.

Емилија се јавила за реч.

Изволите.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕЋВИЋ: Само једна напомена – ја сутра нисам у Београду. Колега Иво такође није у Србији. Ми смо мислили да тог састанка неће бити јер није најављен као раније неколико дана унапред, па ЦЕСИД неће бити сутра, али колеге овде представљају нашу групу, па ето само напомена за све.

ПРЕДСЕДНИК: У реду.

Хвала, колегинице.

Уколико се више нико не јавља за реч, ја закључујем седницу.

Молила бих свакако колеге да буду слободни да доставе предлоге за дневни ред наредне седнице.

(Седница је завршена у 13 часова и 10 минута.)